

Frans Timmermans *was here*

‘DEZE GENERATIE IS HARD NODIG’

Toen Frans Timmermans ‘ja’ zei op de uitnodiging van drie WUR-studenten om langs te komen voor hun symposium *Lets Talk Climate Policy*, waren ze wel een beetje verbaasd. Tijdens de avond zelf kwam de aap uit de mouw: ‘Ik ben hier met een egoïstisch doel’, zei de vicevoorzitter van de Europese Commissie, verantwoordelijk voor klimaat, tegen een zaal vol studenten. ‘Ik heb jullie hulp nodig.’

Tekst Luuk Zegers

De blauwe vlag met een cirkel van sterren wappert buiten bij Forum. Over een paar uur is het zo ver, dan komt Frans Timmermans op bezoek om met WUR-studenten in gesprek te gaan over klimaatbeleid. Bachelorstudenten Floris Helmdach (20, Moleculaire Levenswetenschappen), Gerline van Beusekom (21, Biologie) en Eva van der Wolf (22, Voeding en Gezondheid) organiseren het symposium en zijn straks de moderators. Hebben ze er een beetje vertrouwen in? ‘Absoluut’, zegt Van Beusekom resoluut. ‘Floris en ik kennen elkaar al langer dan vandaag en we hebben ons goed voorbereid.’ Een beetje gezonde spanning is er wel, geeft Helmdach toe, maar dat hoort erbij. ‘Ik heb er vooral veel zin in.’ Een paar uur later zit de zaal barstensvol. Drie groepjes studenten hebben klimaatbeleid-pitches voorbereid en van ieder groepje komt een student naar het podium om te spreken over respectievelijk klimaatrechtvaardigheid, het landbouwbeleid en de energietransitie. De eerste trapt af: ‘Ons huidig economisch systeem

spoort ons aan om alle grondstoffen te gebruiken die we maar kunnen vinden. Ondertussen mag het zuidelijk halfrond zich alleen op onze voorwaarden ontwikkelen. Om klimaatrechtvaardigheid te bereiken, is economische innovatie misschien wel belangrijker dan technologische innovatie. Trek groei in twijfel en kijk eerst kritisch naar ons economisch systeem.’

Herverdeling

Een overtuigend argument, vindt Timmermans. ‘Laten we naar de situatie kijken in al haar complexiteit. We zitten middenin de grootste industriële revolutie ooit; er is een klimaatcrisis die ons voortbestaan bedreigt maar die opgelost kan worden; en er is wereldwijd onrecht waar iets aan moet gebeuren. Politiek komt neer op één ding: herverdeling. De manier waarop we de beperkte capaciteit van deze wereld verdelen, zal bepalen of de mensheid een toekomst heeft.’ Vol-

gens Timmermans proberen politieke tegenstanders het klimaatvraagstuk te framen als iets dat lijnrecht tegenover het sociale vraagstuk staat. ‘Terwijl klimaatverandering de armste mensen het hardst treft. Het klimaatvraagstuk *is* een sociaal vraagstuk.’

Dus armere landen moeten zich kunnen ontwikkelen, zegt Timmermans. ‘Maar dat zal echt op een duurzame manier moeten. We kunnen deze planeet delen met tien miljard mensen, maar dan moet echt alles veranderen. Daarvoor hebben we jullie generatie, jullie hersenen en jullie talent, hard nodig.’

Vragenvuur

Deze generatie denkt graag mee, blijkt al gauw: de ene na de andere student staat op en stelt kritische vragen over het Europese landbouw- en energiebeleid; wat zij kunnen doen om de wereld te redden; en—niet onbelangrijk—hoe je een stageplek regelt bij de Europese Commissie.

Frans Timmermans op weg naar de bijeenkomst in Forum waar studenten met hem spraken over het klimaatbeleid. ♦ Foto Guy Ackermans

‘DE MAATSCHAPPIJ IS BANG EN KLAMPT ZICH VAST AAN HET VERLEDEN. MAAR ER IS GEEN TOEKOMST IN HET VERLEDEN’

Studenten luisteren gretig naar Timmermans' antwoorden en belonen die soms met applaus, bijvoorbeeld bij het antwoord op de vraag hoe 'big tech' kan helpen om het klimaatprobleem op te lossen: 'Belasting betalen', zegt Timmermans. De tweede studentenpitch fileert het landbouwbeleid van de Green Deal: het geld zou vooral bij grote, minder duurzame boeren terechtkomen en de EU vraagt te weinig verduurzaming in ruil voor subsidies. Timmermans: 'Ik ben het honderd procent met je eens. Door de oorlog wordt een beeld geschetst dat het voedsel opraakt, waardoor politiek inzet op méér produceren op de oude weg. De maatschappij is bang en klampt zich vast aan het verleden. Maar er

is geen toekomst in het verleden. De wetenschap is helder: het moet anders. Dus ik vraag jullie: help mij die boodschap overbrengen.'

Ook de derde pitch is vlijmscherp. 'Decennialang vragen wetenschappers en activisten de EU om fossiele brandstof uit te faseren. Moest er echt een oorlog uitbreken in Oekraïne om ons in beweging te krijgen? En wat doet de EU? Investeren in nieuwe fossiele projecten in het Midden-Oosten en Afrika.' Dat klopt, zegt Timmermans, die het ermee eens is dat er meer moet gebeuren om

de energietransitie te versnellen. Maar: een energiesysteem dat gebaseerd is op fossiele brandstoffen kun je niet van de ene op de andere dag uitzetten. 'We hebben fossiel dus nog even nodig. Om Europa van brandstof te voorzien, moeten we langetermijncontracten afsluiten. In die contracten staat dat we op termijn overschakelen naar duurzaam geproduceerd gas zoals waterstof, zodat we niet aan fossiel vastzitten. De landen met wie we die contracten sluiten, weten ook dat fossiel een aflopende zaak is. Voor hen is duurzame energie een nieuw businessmodel.'

Hoopvol

Eerder op de avond zei Timmermans dat studenten zijn veranderd. 'Twintig jaar geleden wilden ze een goede baan, een auto en een comfortabel huis. Nu willen ze de wereld redden.' Als moderator Van Beusekom de laatste publieksvraag aankondigt, staan tientallen studenten op. Timmermans kan hoopvol naar Brussel terugreizen: deze generatie staat te springen. ■